

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive research design) เพื่อศึกษาความเกี่ยวข้องต่อการฆ่าตัวตายของผู้ใช้แรงงานในโรงงานขนาดกลางเขตนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาคือ ผู้ใช้แรงงานที่มีอายุระหว่าง 15 - 59 ปี จำนวน 2,408 คน จากโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง 70 แห่ง ในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือจำนวนผู้ใช้แรงงานที่มีอายุระหว่าง 15 - 59 ปี 340 คน ในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง 10 แห่ง

เกณฑ์การคัดเข้า

1. ทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ใช้แรงงานที่มีอายุระหว่าง 15 - 59 ปี
2. ผู้ใช้แรงงานที่ทำงานในโรงงานขนาดกลาง เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ในช่วงที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่านั้น

เกณฑ์การคัดออก

1. ไม่ยินดีเข้าร่วมและไม่ให้ความร่วมมือในการศึกษา
2. ไม่ได้ทำงานในช่วงที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่โรงงาน

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

จากจำนวนโรงงานขนาดกลาง 70 แห่ง โดยใช้สูตร Taro Yamane

การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Taro Yamane) คือ $n = \frac{N}{1+Ne^2}$

e คือ ความคาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง= ร้อยละ 5

N คือ ขนาดของประชากร= 2408 คน

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{แทนสูตร} = \frac{2408}{1+2408(0.05)^2} = 340 \text{ คน}$$

การสุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาใช้ทฤษฎีแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) จำนวนโรงงานขนาดกลาง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling) เรียงลำดับจากรายชื่อโรงงานแต่ละโรงงาน จากฐานข้อมูลการนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ปี พ.ศ. 2556 ในโรงงานขนาดกลาง 70 โรงงาน สุ่มตัวอย่างมา 10 โรงงาน

2) เลือกผู้ใช้แรงงานในแต่ละโรงงาน โดยการเลือกเอาผู้ใช้แรงงานที่มาทำงานในช่วงการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน ถึงตุลาคม 2556 จนได้ครบ 340 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 บัญชีพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) ลักษณะประชากรและสังคม ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ 2) โรคประจำตัวและ 3) พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ

ส่วนที่ 2 ความเครียดจากเหตุการณ์ในชีวิต การวัดความเครียดจากเหตุการณ์ในชีวิต ใช้แบบวัดจาก Life Event Stress Scale Thomas Holmes และ Richard Rahe(1967) ได้นำมาปรับและสร้างเกณฑ์มาตรฐานในการวัดความเครียดในชีวิตเรียกว่า Social Readjustment Rating Scale (SRRS) ขึ้นเพื่อใช้ประมาณค่าความเครียดในชีวิตจากเหตุการณ์ต่างๆ ในรูปของค่าเปลี่ยนแปลงในชีวิต (Life Change Unit = LCU) ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งค่าดังกล่าว หมายถึง ปริมาณการปรับตัวที่ใช้ในเหตุการณ์นั้น โดยแบบสอบถามมีลักษณะให้เลือกคำตอบเคย/ ไม่เคย และไม่ทราบ/ไม่แน่ใจแบบสอบถามมีทั้งหมด 42 ข้อ ซึ่งได้สอบถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ความเครียดในชีวิต

ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมาการให้คะแนนในแต่ละข้อมีความแตกต่างกันไปตามความรุนแรงของความเครียดในชีวิตที่เพิ่มมากขึ้นซึ่งมีรายละเอียดการให้คะแนนในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ความเครียดจากเหตุการณ์ในชีวิตและค่าการเปลี่ยนแปลงในชีวิต
(Life Event and Weighted Values)

เหตุการณ์ความเครียดในชีวิต	LCU	เหตุการณ์ความเครียดในชีวิต	LCU
คู่รักเสียชีวิต	100	เปลี่ยนหน้าที่การงาน	29
หย่าร้าง	73	มีปัญหาเกี่ยวกับเขยหรือสะใภ้	29
แยกกันอยู่กับคู่รัก	65	ได้รับการยกย่องในความสำเร็จ	28
ติดคุก	63	คู่รักเริ่มทำงานหรือออกจากงาน	26
การตายของคนในครอบครัว	63	เริ่มเข้าทำงาน	26
ได้รับบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย	53	เปลี่ยนแปลงสภาพการอยู่อาศัย	25
เข้าพิธีแต่งงาน	50	ต้องปรับเปลี่ยนนิสัยบางอย่าง	24
ถูกให้ออกจากงาน	47	มีปัญหาเกี่ยวกับหัวหน้างาน	23
คืนดีกับคู่ที่เคยแยกทางกัน	45	เปลี่ยนชั่วโมงการทำงาน	20
เกษียณอายุงาน	45	การย้ายที่อยู่อาศัย	20
ความเจ็บป่วยของคนในครอบครัว	44	การย้ายสถานที่ทำงาน	20
การตั้งครรภ์	40	เปลี่ยนแปลงวิธีการพักผ่อน	19
มีปัญหาทางเพศสัมพันธ์	39	เปลี่ยนกิจกรรมทางศาสนา	19
มีสมาชิกเพิ่มในครอบครัว	39	เปลี่ยนกิจกรรมทางสังคม	18
การปรับปรุงธุรกิจใหม่	39	กู้เงิน ไม่มาก	17
การเปลี่ยนแปลงสถานะทางการเงิน	38	เปลี่ยนแปลงเวลานอน	16
การเสียชีวิตของเพื่อนสนิท	37	จำนวนคนในบ้านเปลี่ยนไป	15
การเปลี่ยนงาน	36	เปลี่ยนนิสัยการกินอาหาร	15
ทะเลาะกับคู่รัก	35	มีวันหยุดพักผ่อนหรือเวลาว่าง	13
กู้เงินจำนวนมาก	31	มีวันหยุดเทศกาล	12
ถูกยึดทรัพย์สินที่จำนองไว้	30	ฝ่าฝืนกฎระเบียบบางอย่าง	11

การแปลผล

การแปลผลในแบบสอบถามความเครียดจากเหตุการณ์ในชีวิตนำคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อมารวมกันซึ่งได้กำหนดระดับเหตุการณ์ความเครียดของค่าคะแนนที่ได้ดังนี้ (T.H. Holmes and T.H. Rahe., 1967)

มีความเครียดในระดับต่ำ	0 - 149	คะแนน
มีความเครียดในระดับปานกลาง	150 - 299	คะแนน
มีความเครียดในระดับสูง	> 300	คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายจากแบบประเมินการฆ่าตัวตายด้วย 8 คำถาม (8Q) กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2553) โดยแบบสอบถามมีลักษณะให้เลือกคำตอบมีหรือไม่มี แบบสอบถามมีทั้งหมด 9 ข้อย่อย ซึ่งได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความเสี่ยงในการฆ่าตัวตายเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อมีความแตกต่างกันไปตามความเสี่ยงในการฆ่าตัวตายที่เพิ่มมากขึ้นซึ่งมีรายละเอียดการให้คะแนนในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. คิดอยากตาย	1	คะแนน
2. อยากทำร้ายตัวเองหรือทำให้ตัวเองบาดเจ็บ	2	คะแนน
3. คิดเกี่ยวกับการฆ่าตัวตาย	6	คะแนน
4. มีความคิดเกี่ยวกับฆ่าตัวตาย แต่ไม่สามารถควบคุมความอยากฆ่าตัวตายได้	8	คะแนน
5. แผนการที่จะฆ่าตัวตาย	8	คะแนน
6. มีเตรียมการที่จะทำร้ายตัวเอง หรือเตรียมการจะฆ่าตัวตาย	9	คะแนน
7. ทำให้ตนเองบาดเจ็บแต่ไม่ตั้งใจ	4	คะแนน
8. พยายามฆ่าตัวตายโดยตั้งใจที่จะทำให้ตาย	10	คะแนน
9. เคยพยายามฆ่าตัวตายตลอดชีวิตที่ผ่านมา	4	คะแนน

การแปลผล

การแปลผลในแบบสอบถามประเมินความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายนำคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อมารวมกันซึ่งได้กำหนดความหมายของค่าคะแนนที่ได้ดังนี้ (8Q กรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุข, 2553)

ไม่มีความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย	0	คะแนน
มีความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายระดับน้อย	1 - 8	คะแนน
มีความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายระดับปานกลาง	9 - 16	คะแนน
มีความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายระดับรุนแรง	≥ 17	คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองและประยุกต์จาก Life Event Stress Scale โดย Thomas Holmes และ Richard Rahe (1967) และ แบบประเมินความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายจากแบบประเมินการฆ่าตัวตายด้วย 8 คำถาม (8Q) กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2553) รวม 62 ข้อ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้เพื่อตรวจสอบและปรับแก้ไขให้มีความเหมาะสมด้านเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือกับผู้ใช้แรงงานที่มีคุณสมบัติคล้ายกับผู้ใช้แรงงานเป้าหมายจำนวน 30 คน ในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง หลังจากนั้นนำไปหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของความเครียดจากเหตุการณ์ในชีวิต เท่ากับ .766 และค่าความเชื่อมั่นของความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายเท่ากับ .891 ซึ่งมีค่ามากกว่า .07 ถือว่าแบบสอบถามนั้นมีความเชื่อมั่นที่จะนำไปใช้ได้จริง

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างในการเข้าร่วมการค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการพิทักษ์สิทธิ โดยนำเสนอโครงการค้นคว้าแบบอิสระ และชี้แจงรายละเอียดการทำการศึกษาผ่านคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อได้รับอนุญาตให้ดำเนินการศึกษา ผู้ศึกษานำหนังสือพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง และทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมศึกษาจากโรงงานขนาดกลางในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด

จังหวัดระยอง และทำหน้าที่ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิธดำเนินการ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ แนบกับแบบสอบถามที่มอบให้แก่กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งชี้แจงให้ทราบถึงการเข้าร่วมโครงการ ไม่มีความเสี่ยง ความไม่สุขสบาย การเข้าร่วมการค้นคว้าแบบอิสระเป็นไปโดยความสมัครใจ กลุ่มตัวอย่างไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ และไม่มีค่าตอบแทนเป็นเงินหรือสิ่งของแก่ผู้เข้าร่วมการศึกษา ในขณะที่เข้าร่วมการศึกษาหากเกิดความไม่สบายใจ หรือเกิดความเครียดจากการตอบแบบสอบถาม ผู้เข้าร่วมการศึกษาสามารถบอกเลิกหรือยุติการเข้าร่วมได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผลใดๆ ให้ผู้ศึกษาทราบ การตอบรับหรือปฏิเสธ ไม่มีผลต่อการดูแลรักษาแต่อย่างใด คำตอบหรือข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างได้ถูกเก็บเป็นความลับจะไม่ถูกเปิดเผยเป็นรายบุคคล การอภิปรายผลจะแสดงถึงภาพรวมของการศึกษาเท่านั้น ผลการศึกษาได้นำไปใช้วางแผนในการป้องกันความเสี่ยงการฆ่าตัวตาย เมื่อกลุ่มตัวอย่างเข้าใจและตกลงเข้าร่วมได้เซ็นชื่อในแบบฟอร์มยินยอมเข้าร่วม

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย สาขาสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เสนอถึงเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อแนะนำตัวพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขอข้อมูลตารางนัดหมายผู้ใช้แรงงาน โรงงานอุตสาหกรรม ในเขตนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง
3. ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติตามที่ต้องการโดยสำรวจรายชื่อจากนั้น แนะนำตัวชี้แจงวัตถุประสงค์อธิบายการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างและขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามการศึกษาเมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบรับยินดีให้ความร่วมมือผู้ศึกษาให้ลงชื่อในใบยินยอมเข้าร่วมการศึกษา
4. อธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างจากนั้นดูแลให้กลุ่มตัวอย่างนั่งตอบแบบสอบถามในสถานที่ที่จัดไว้ให้ซึ่งมีเฉพาะกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความเป็นส่วนตัว ส่วนผู้ศึกษาอยู่ในบริเวณที่กลุ่มตัวอย่างมองเห็นได้เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่มีข้อสงสัยซักถามใช้เวลาในการทำแบบสอบถามคนละประมาณ 30 นาที
5. หลังจากรับแบบสอบถามคืนผู้ศึกษานำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามในกรณีที่เป็นแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ผู้ศึกษาขอให้กลุ่มตัวอย่างตอบ

แบบสอบถามเพิ่มเติมให้สมบูรณ์กรณีกลุ่มตัวอย่างปฏิเสธการให้ข้อมูลเพิ่มเติมจะยุติการขอข้อมูลเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จึงทำการกำหนดรหัสแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS version 17.0 และใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนาโดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ลักษณะประชากรและสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ โรคประจำตัว และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ

1.2 ความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย

1.3 ความเครียดจากเหตุการณ์ในชีวิต

2. สถิติเชิงวิเคราะห์ โดยใช้สถิติ Chi-square และ Fisher's Exact test เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ ลักษณะทางประชากรและสังคม โรคประจำตัว พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ และความเครียดจากเหตุการณ์ในชีวิตกับความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย